

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра терапевтичної стоматології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного
факультету
/проф. Костенко Є.Я./
«20» ж. березня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХВОРЮВАННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА
V курс

Рівень вищої освіти	Магістр
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	221 «Стоматологія»
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	«Терапевтична стоматологія»
Освітня програма	«Стоматологія»
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Терапевтична стоматологія» освітньої програми «Стоматологія».

Розробники:

Богдан О.М., старший викладач кафедри

Гончарук-Хомин М.Ю., доктор філософії, в.о. завідувача кафедри

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
терапевтичної стоматології

протокол № 3 від «16» березня 2023 р.

в.о. завідувача кафедри PhD, Гончарук-Хомин М.Ю.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету
протокол № 7 від «20» березня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Клітинська О.В.

© Богдан О.М. та ін., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	5
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: ІХ семестр: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 2	9-й
	Лекції:
	10
	Практичні (семінарські):
	40
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	0
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:
	70

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» є підготовка студентів до роботи в умовах стоматологічної клініки, розвиток у студентів здатності діагностувати і лікувати захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної облямівки губ, вивчення анатоμο-гістологічних особливостей будови слизової оболонки порожнини рота та червоної облямівки губ, проведення оцінки впливу різних етіологічних чинників, патогенетичних механізмів, аналіз результатів клініко-лабораторних методів дослідження, що дозволить діагностувати захворювання СОПР на ранніх стадіях та проводити симптоматичне та загальне лікування.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК 3);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

2. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК 12);

- спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (ФК 13);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 21. Фармакологія
- ОК 26. Внутрішня медицина (у тому числі інфекційні хвороби та епідеміологія, клінічна фармакологія)
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 30. Профілактика стоматологічних захворювань
- ОК 32. Терапевтична стоматологія
- ОК 36. Фтизіатрія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Захворювання слизової оболонки порожнини рота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2

Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в терапевтичній стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : -анатоמו-гістологічні, фізіологічні особливості СОПР та червоної облямівки, їх вікові зміни; - первинні та вторинні елементи ураження при захворюваннях СОПР та червоної облямівки; - основні, додаткові та спеціальні методи обстеження стоматологічних хворих із захворюваннями слизової оболонки та червоної облямівки губ; -загальні уявлення про захворювання слизової оболонки порожнини рота та їх систематика; - клінічні прояви самостійних, симптоматичних захворювань та прояви синдромів ; - принципи проведення диференційної діагностики стоматологічних захворювань; - сучасні принципи лікування пацієнтів із захворюваннями СОПР із залученням суміжних спеціалістів; - профілактичні заходи та особливості диспансеризації при захворюваннях СОПР.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 9 ПРН 7 ПРН 10 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 11 ПРН 13

<p>4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти реалізовувати комплекс практичних навичок з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення обстеження стоматологічного хворого; - обґрунтування і формулювання попереднього діагнозу; - проведення диференційної діагностики захворювань слизової оболонки та червоної облямівки; - аналіз результатів обстеження стоматологічного хворого; - постановка клінічного діагнозу; - заповнення амбулаторної карти стоматологічного хворого; - складання плану обстеження із застосуванням додаткових методів дослідження; - виконання забору матеріалу для бактеріологічного дослідження та аналіз отриманих результатів; - виконання забору матеріалу для цитологічного дослідження та аналіз отриманих результатів; - заповнення супроводжуючої документації для лабораторного дослідження; - заповнення направлення на обстеження щодо алергологічного статусу та аналіз отриманих результатів; - диференціації патологічних елементів на слизовій оболонці порожнини рота від звичайних анатомічних структур; - аналізу клінічної симптоматики первинних стоматитів; - аналізу клінічних проявів системних захворювань на СОПР - ідентифікації проявів соматичних, інфекційних захворювань в порожнині рота; - проведення внутрішньосиндромної диференційної діагностики ; - проведення диференційної діагностики основних стоматологічних захворювань із проявами на СОПР та червоній облямівці губ ; - диференційної діагностика передракових станів СОПР; - визначення загальних принципів лікування пацієнтів із захворюваннями слизової оболонки; - застосування сучасних фармацевтичних препаратів у лікуванні захворювань СОПР; - ідентифікації основних помилок в діагностиці та лікуванні, способи їх усунення; - оцінки доцільності проведення основних профілактичних заходів; - особливостей диспансеризації хворих із захворюваннями СОПР та червоної облямівки губ. 	<p>ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 8 ПРН 11 ПРН 19 ПРН 16 ПРН 18 ПРН 12 ПРН 7 ПРН 5 ПРН 9</p>
---	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на клінічних/практичних заняттях (індивідуальна теоретична співбесіда);
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час клінічних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);

- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модуль;
- залік;

Викладання дисципліни забезпечується наступними методами:

- **вербальні**, що забезпечують сприймання і засвоєння знань студентами (лекція, пояснення, розповідь, дискусія, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** для застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок (різні види стоматологічних маніпуляцій на фантомах, виконання мануальних робіт (ліпка з пластиліну, різьблення з пластичних мас тощо));
- **перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок**;
- **інноваційні методи навчання**: ділова гра, кейс-метод.
- **заохочення** за наукові публікації або призові місця за участь у олімпіаді з дисциплін серед ВНЗ України, студентських конференціях тощо.

Максимальна ефективність навчання досягається за умови системного поєднання даних методів.

Самостійна робота студента включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед заліком тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle/E-learn та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та клінічні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та клінічних занять і оцінюється сумою набраних балів;
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: ІХ семестр – залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом (для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і які не входять до структури практичного заняття).

Теоретичні знання:

1. Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу або теоретична співбесіда.
2. Письмовий теоретичний контроль.
3. Комп'ютерне/письмове тестування.

Практичні навички та вміння:

1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Форма модульного контролю:

Модульний контроль (МК) проводиться на заключному практичному занятті модулю (за розкладом). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання:

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Письмове вирішення тестових завдань.
3. Письмовий теоретичний контроль.

Практичні навички та вміння:

1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Форма підсумкового семестрового контролю:

Підсумковий семестровий контроль проводиться за розкладом. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Захворювання слизової оболонки порожнини рота».

Теоретичні знання та практичні навички:

1. Письмове вирішення тестових завдань.
2. Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
3. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модуля (залікового кредиту) – **100**, в тому числі за **поточну навчальну діяльність** – **60** балів, за результатами **модульного підсумкового контролю** – **40** балів. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, які потім конвертуються в бали залежно від кількості тем у модулі таким чином:

Традиційна оцінка	Конвертація в бали
	Модуль № 1
“5”	2,63
“4”	2,08
“3”	1,52
“2”	0
Кількість тем в модулі	20

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “3” на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи

Кількість балів за індивідуальну самостійну роботу студента (ІСРС) вираховується як різниця між максимальною кількістю балів за поточну навчальну діяльність (60 балів) і максимальною кількістю балів за поточну успішність студента при засвоєнні тем модуля. Бали за ІСРС нараховуються при успішному її захисті. Критерії оцінювання самостійної роботи студентів включають наступні: встановлений рівень знань студента; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Підсумковий модульний контроль 1	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	40	100
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	ІСРС		
2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	2,63	10		

T1, T2 ... – теми, ІСРС – індивідуальна самостійна робота студента

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля 1, вираховується шляхом множення кількості балів (2,63), що відповідають оцінці “5” на кількість тем (19) і становить 50 балів.

За ІСРС (індивідуальну самостійну роботу студента, що включає підготовку огляду наукової літератури, написання схем, навчальних таблиць, розв’язування ситуаційних задач) при успішному її захисті студенту нараховується ще додатково 10 балів.

Таким чином **максимальна кількість** балів, яку може набрати студент при вивченні модуля I становить **60 (50+10)** балів.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля I є **критерієм допуску** до модульного підсумкового контролю, вираховується шляхом множення кількості балів (1,52), що відповідають оцінці “3” на кількість тем у модулі (19) та додавання балів (6), що відповідають оцінці “3” за ІСРС, і становить **35** балів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	20	50
Індивідуальна самостійна робота студента (ІСРС)	1	10
Модульна контрольна робота	1	40
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Форми модульного контролю	Конвертація у бали традиційних оцінок			
	«5»	«4»	«3»	«2»
Усне опитування/ письмовий теоретичний контроль	30 - 27	26 - 22	21 - 18	0
Комп'ютерне/пись мове тестування при тематичному оцінюванні	10 - 9	8 - 7	7 - 6	0
	40 - 36	35 - 29	28 - 24	0

Таким чином **максимальна кількість** балів, яку може набрати студент за модульну контрольну роботу становить **40** балів, що відповідає оцінці «5».

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за модульну контрольну роботу становить **24** бали, що в свою чергу відповідає оцінці «3».

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за підсумковий семестровий контроль визначається як середнє арифметичне отриманих балів за модулі.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною)

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Відсоток студентів визначається на виборці студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Конвертація рейтингового балу у шкалу успішності ECTS

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для диф. заліку, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Примітка: за звичайний (недиференційований) залік національна оцінка “зараховано” відповідає оцінці від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою, а оцінка “не зараховано” - від 35 до 59 балів.

Оцінка з дисципліни **FX (“2”)** виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка **F (“1”)** виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю, але не більше 2-х разів, під час зимових канікул та протягом 2-х додаткових тижнів після закінчення весняного семестру за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Оцінка «ВІДМІННО»

виставляється студенту, який володіє глибокими та систематичними знаннями по пропедевтиці терапевтичної стоматології у відповідності з навчальною програмою, засвоїв основну, додаткову літературу та лекційний курс. Студент, що претендує на відмінну оцінку мусить розуміти клінічне та практичне значення пропедевтики терапевтичної стоматології, її зв'язок з іншими медичними дисциплінами. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, знає хід та послідовність самостійної роботи для виконання практичного завдання, виявляє елементи творчого мислення. Студент обов'язково повинен знати принципи фантомного курсу, передбачених програмою згідно переліку «практичних навичок».

Оцінку «ДОБРЕ»

заслуговує студент, що повністю володіє програмним матеріалом, засвоїв основну навчальну літературу, лекційний курс та практичні заняття, може самостійно виконати мінімум практичних навичок.

Оцінку «ЗАДОВІЛЬНО»

заслуговує студент, який знає лише основи програмного матеріалу в об'ємі, достатньому для подальшого навчання на стоматологічному факультеті та для виконання роботи по професії

лікаря-стоматолога. Студент зазнає труднощів при виконанні практичної роботи і не в повному обсязі оволодіває необхідними практичними навичками. Під час модульного контролю допускає помилки, які виправляє за допомогою викладача.

Оцінка «**НЕЗАДОВІЛЬНО**»

виставляється студенту, що має суттєві прогалини у знаннях програмного матеріалу, не володіє потрібними практичними навичками. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не придатні продовжити навчання на стоматологічному факультеті та виконувати свої професійні обов'язки без додаткового засвоєння пропедевтики терапевтичної стоматології.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль.

Тема 2. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 3. Первинні аутоінфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Гострий герпетичний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 4. Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 5. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 6. Грип. Оперізуючий лишай. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 7. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 8. Туберкульоз. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 9. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 10. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 11. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Верльгофа. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 12. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Червоний плесканий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 13. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний вовчак. Пемфігоїди. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Анафілактичний шок. Набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 15. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 16. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Ураження слизової оболонки порожнини рота при променевої хвороби. Клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 17. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Неврогенні захворювання язика Клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 18. Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 19. Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 20. Захист академічної історії хвороби та здача практичних навичок. Підсумковий контроль модуля 1

6.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання:				
	Усього	у тому числі			
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	Індивідуальна, самостійна робота
ІХ-й семестр					
Модуль 1					
Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль.	6	2	2	0	2
Тема 2. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4	2	2	0	2
Тема 3. Первинні аутоінфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Гострий герпетичний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	6		2	0	4
Тема 4. Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	5		2	0	3

Тема 5. Грип. Оперізуючий лишай. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика. Написання академічної історії хвороби.	4		2	0	2
Тема 6. Інфекційний моноклеоз. ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.	7		2	0	5
Тема 7. СНІД. Дифтерія. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	8	2	2	0	4
Тема 8. Туберкульоз. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	8	2	2	0	4
Тема 9. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.	8	2	2	0	4
Тема 10. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога.	8		2	0	4
Тема 11. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Верльгофа. Тактика лікаря-стоматолога.	4		2	0	2
Тема 12. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Червоний плескатий лишай Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	8		2	0	6
Тема 13. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний вовчак. Пемфігоїди. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога	5		2	0	3
Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Анафілактичний шок. Набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви,	6		2	0	4

надання екстреної допомоги. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.					
Тема 15. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.	7		2	0	5
Тема 16. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Ураження слизової оболонки порожнини рота при променевої хворобі. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	4		2	0	2
Тема 17. Первинні глосити. Десквамативний та ромболоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Неврогенні захворювання язика Клініка, діагностика, лікування та профілактика Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика	8		2	0	6
Тема 18. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.	3		2	0	1
Тема 19. Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика	5		2	0	3
Тема 20. Підсумковий контроль модуля 1	6		2	0	4
Разом за модуль	120	10	40	0	70
Разом за семестр	120	10	40	0	70
Усього годин	120				

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять «Захворювання слизової оболонки порожнини рота» 5 курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль.	2
2.	Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2

3.	Первинні аутоінфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Гострий герпетичний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
4.	Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
5.	Грип. Оперізуючий лишай. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика. Написання академічної історії хвороби.	2
6.	Інфекційний мононуклеоз. ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.	2
7.	СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
8.	Туберкульоз. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
9.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.	2
10.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога.	2
11.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Верльгофа. Тактика лікаря-стоматолога.	2
12.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Червоний плесканий лишай Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
13.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний вовчак. Пемфігоїди. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога	2
14.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Анафілактичний шок. Набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
15.	Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.	2
16.	Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Ураження слизової оболонки порожнини рота	2

	при променевої хвороби. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	
17.	Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Неврогенні захворювання язика Клініка, діагностика, лікування та профілактика Хейліті. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика	2
18.	Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.	2
19.	Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика	2
20.	<i>Підсумковий модульний контроль</i>	40

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

9 семестр		
№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	Слизова оболонка порожнини рота (СОПР). Будова та функції. Патологічні процеси, що виникають на СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження.	2
2.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика травматичних уражень та аутоінфекційних захворювань СОПР.	2
3.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика ВІЛ/СНІДу, прояв у щелепно-лицевій ділянці. Тактика лікаря-стоматолога.	2
4.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика дифтерії та туберкульозу, їх прояв у щелепно-лицевій ділянці. Тактика лікаря-стоматолога.	2
5.	Прояви захворювань травного каналу, серцево-судинної, ендокринної, нервової систем у порожнині рота, їх діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
Разом		10

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
IX семестр		

1	Підготовка до практичних занять, підготовка та опрацювання практичних навичок, з них:	
1.1	- підготовка до контролю засвоєння тем змістових модулів – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок;	6
1.2.	- самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	6
	- класифікації захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф. Данилевський, П.Т. Максименко, МКХ-10). Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження;	6
	- зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Ксеростомія. Тактика лікаря-стоматолога;	6
	- зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах А, С, групи В та РР. Тактика лікаря-стоматолога.	4
	- хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	6
	- передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань;	6
	- стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації	6
	- мукозальний імунітет СОПР;	6
	- афтози: клініко-діагностичні ознаки, лікування	
	- загальні принципи лікування пацієнтів із ураженнями СОПР	
1.3	- підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
	Всього за V семестр	70

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

- а) Використання орієнтовних карт, для організації самостійної роботи з метою :
- оволодіння індивідуальними прийомами переробки великих обсягів інформації з терапевтичної стоматології ;
 - опанування універсальними прийомами структурування матеріалу ;
 - визначення логічних зв'язків між елементами теоретичної інформації;
 - орієнтування на конкретні форми фіксації результатів;
- б) самостійний пошук нових даних про підходи до лікування патологій твердих тканин зуба, а також пульпіту та періодонтиту;
- в) використання експериментальних лабораторних методів дослідження з матеріалознавства в терапевтичній стоматології;
- г) науково-дослідна робота студента.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Перелік теоретичних питань до курсу

«Захворювання слизової оболонки порожнини рота»

1. Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Класифікація. Роль зовнішніх і внутрішніх факторів в етіології та патогенезі.
2. Вплив спиртних напоїв та паління на виникнення, розвиток, перебіг захворювань слизової оболонки порожнини рота.

3. Первинні стоматити, що викликані дією механічного, хімічного та фізичного фактора. Причини, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
4. Лейкоплакія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
5. Зміни слизової оболонки порожнини рота при променевої терапії новоутворень щелепно-лицевої ділянки. Лікування, профілактика.
6. Катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
7. Герпетичні ураження червоної кайми губ і слизової оболонки порожнини рота у дорослих. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
8. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
9. Виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
10. Кандидоз слизової оболонки порожнини рота. Причини. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
11. Ураження слизової оболонки порожнини рота при ВІЛ-інфекції і СНІДі. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
12. Ураження слизової оболонки порожнини рота при грипі, інфекційному мононуклеозі, ящури, оперізуючому лишай. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
13. Прояви сифілісу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
14. Прояви туберкульозу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
15. Гонорея. Етіологія, патогенез, прояви на слизовій оболонці порожнини рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
16. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології серцево-судинної системи. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології травного каналу. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
18. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології ендокринної системи. Клініка, діагностика, лікування.
19. Ураження слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах. Причини. Клінічні прояви, лікування, профілактика.
20. Ураження слизової оболонки порожнини рота при лейкозі, агранулоцитозі. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
21. Прояви перніціозної анемії в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
22. Пухирчатка. Її прояви в порожнині рота. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
23. Червоний плескатий лишай. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
24. Червоний вовчак. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
25. Алергічні стоматити. Діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
26. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
27. Багатоформна ексудативна еритема. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
28. Прояви інтоксикацій солями важких металів у порожнині рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
29. Анафілактичний шок. Діагностика. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці.
30. набряк Квінке. Клінічні прояви. Надання невідкладної допомоги.

31. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосити. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.
32. Складчастий та волосатий язик. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.
33. Глосалгія, глосодинія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.
34. Ексфолюативний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
35. Гландулярний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
36. Актинічний хейліт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
37. Екзематозний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
38. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Класифікація.
39. Абразивний преканцерозний хейліт Манганотті. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
40. Стоматогенна хроїнтоксикація. Поняття. Теорії виникнення, патогенез.
41. Діагностика стоматогенної хроїноінфекції та хроїоінтоксикації.
42. Клініка стоматогенної хроїноінфекції та хроїоінтоксикації.
43. Лікування і профілактика стоматогенної хроїноінфекції та хроїоінтоксикації.

Перелік практичних завдань до курсу
«Захворювання слизової оболонки порожнини рота»

1. Провести клінічне обстеження хворого з патологією слизової оболонки порожнини рота.
2. Провести оцінку стану гігієни порожнини рота.
3. Оформити історію хвороби, скласти план обстеження та лікування хворого.
4. Виконати забір матеріал для цитологічного і бактеріологічного досліджень.
5. Виписати направлення на алергологічне обстеження хворого.
6. Тест на виявлення симптому Нікольського та його виконання у декількох варіаціях.
7. Клінічні тести на виявлення туберкульозу симптом Пospelова, симптом “яблучного желе”)
8. Проаналізувати результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові, сечі, біохімічного аналізу крові на вміст глюкози.
9. Виконати аплікаційне, інфільтраційне, провідникове знеболення та електрознеболення.
10. Провести іригацію, інстиляцію та аплікацію лікарських засобів.
11. Виписати рецепти медикаментозних засобів і призначити фізіотерапевтичне лікування.
12. Дати рекомендації щодо особливостей гігієни порожнини рота у пацієнтів із захворюваннями СОПР.

"ЗАХВОРЮВАННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА "
ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ЗАЛІКУ

1. Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Класифікація. Роль зовнішніх та внутрішніх факторів в етіології та патогенезі.
2. Вплив спиртних напоїв та паління на виникнення, розвиток, перебіг захворювань слизової оболонки порожнини рота.
3. Первинні стоматити, викликані внаслідок механічної, хімічної ті фізичної травми. Причини, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
4. Зміни слизової оболонки порожнини рота при променевої терапії новоутворень щелепно-лицевої ділянки. Лікування, профілактика.

5. Катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
6. Герпетичні ураження червоної кайми губ і слизової оболонки порожнини рота у дорослих. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
7. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
8. Аутоінфекційний виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
9. Хронічний рецидивний афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
10. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології серцево-судинної системи. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
11. Ураження слизової оболонки рота при гіпо- та авітамінозах. Причини. Клінічні прояви, лікування, профілактика.
12. Ураження слизової оболонки порожнини рота при лейкозі, агранулоцитозі. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
13. Прояви перніціозної анемії в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
14. Алергічні стоматити. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
15. Методика постановки та оцінки алергічних проб. Їх значення для діагностики медикаментозної алергії.
16. Кандидоз слизової оболонки порожнини рота. Причини. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. Прояви інтоксикації солями важких металів у порожнині рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
18. Глосалгія, глосодинія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
19. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології травного каналу. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
20. Багатоформна ексудативна еритема. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
21. Пухирчатка. Її прояви в порожнині рота. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
22. Червоний плоский лишай. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
23. Червоний вовчак. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
24. Прояви сифілісу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
25. Прояв туберкульозу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика, лікування.
26. Ексфолювативний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
27. Гландулярний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
28. Актинічний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
29. Екзематозний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
30. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
31. Абразивний преканцерозний хейліт Манганотті. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
32. Лейкоплакія. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

33. Десквамативний і ромбоподібний глосит. Етіологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
34. Ураження слизової оболонки порожнини рота при ВІЛ-інфекції і СНІДі. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
35. Анафілактичний шок. Прояви. Надання невідкладної допомоги.
36. Втрата свідомості. Колапс. Прояви. Надання невідкладної допомоги.
37. Гіпертонічний криз. Види. Прояви. Надання невідкладної допомоги.
38. Коматозні стани. Види. Прояви. Надання невідкладної допомоги.
39. Гостра серцева недостатність. Порушення мозкового кровообігу. Прояви. Надання невідкладної допомоги.
40. Судомні синдроми. Шоки іншого генезу. Види. Прояви. Надання невідкладної допомоги.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИННІ ВОЛОДІТИ СТУДЕНТИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ 5 – ГО КУРСУ ЗГІДНО ОСВІТНЬО – КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

1. Обладнати стоматологічний кабінет і забезпечити його функціонування з дотриманням основ ергономіки в стоматології.
2. Працювати стоматологічним обладнанням та інструментами, вміти їх стерилізувати.
3. Оформити звітно-облікову документацію стоматолога, аналізувати кількісні та якісні показники роботи лікаря на терапевтичному прийомі.
4. Провести клінічне обстеження хворого з патологією зубів, правильно оформити історію хвороби, скласти план обстеження і лікування хворого.
5. Провести такі додаткові методи обстеження пацієнта та вміти їх оцінити.
6. Вміти аналізувати рентгенограми зубів.
7. Виконати аплікаційне, інфільтраційне, провідникове та електрознеболення.
8. Виконати забір матеріалу для бактеріологічного дослідження.
9. Виконати забір матеріалу для цитологічного дослідження.
10. Оформити направлення на обстеження алергологічного статусу.
11. Вміти аналізувати отримані результати лабораторного дослідження.
12. Методика проведення проби Шіллера-Писарева.
13. Провести пробу Роттера.
14. Провести діаскопію.
15. Провести люмінесцентне дослідження та проаналізувати отримані результати.
16. Вміти визначати електричні потенціали в порожнині рота за допомогою мікрогальванометра та трактувати результати.
17. Провести стоматоскопію та проаналізувати результати.
18. Надати допомогу хворому при непритомності, колапсі, шоку.
19. Надати допомогу хворому при набряку Квінке, анафілактичному шоці.
20. Вміти провести штучне дихання та непрямий масаж серця.
21. Виписати рецепти медикаментів та призначити фізіотерапевтичне лікування.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці, слайди, планшети ;

6. навчальні альбоми ;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою ;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. фантоми;

Програмне забезпечення (Clinic Cards, Dental Simulator та ін.)

Платформа для дистанційного навчання E-learn.uzhnu.edu.ua

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Терапевтична стоматологія: підручник у 4т.-Т.4.Захворювання слизової оболонки порожнини рота /М.Ф.Данилевський,А.В.Борисенко,О.Ф.Несин та ін.-Вид.2-ВСВ “Медицина” 2021.-640с.
2. Збірник алгоритмів виконання практичних навичок при проведенні атестації випусників за спеціальністю “Стоматологія” Навчальний посібник; М.М.Рожко, Г.М.Ерстенюк, О.В.Бугерчук та ін – Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2020.-356 с.
3. Терапевтична стоматологія: У 4 т. — Т. 2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсіс: Підручник для мед. ВНЗ III—IV рів. акред. / За ред. А.В. Борисенка. - К.: Медицина,2010. – 560 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Терапевтична стоматологія: Підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / За ред. А.К. Ніколішина – Вид.2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – С. 539-549.

Допоміжна література

1. Марченко Ю.П., Михайлова А.М. Клініко-епідеміологічні особливості інфекційного мононуклеозу у дітей півдня України// Одеський медичний журнал-2005 п5(91)-с. 82-84.
2. Виробнича практика з терапевтичної стоматології для студентів IV курсу: навчальний посібник К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 288 с. Т. О. Петрушанко, А. К. Ніколішин, Н. М. Іленко, Е. В. Ніколішина, І. О. Іваницький
3. Губи та їх захворювання: навчальний посібник Полтава, 2018. – 135 с. О.В. Рибалов, Т.О. Петрушанко, І.Ю. Литовченко
4. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: навчальний посібник К.: «Центр учбової літератури» , 2019. – 260 с. Т.О. Петрушанко, Л.Й. Островська,
5. Diseases of the lips: manual Poltava, 2019 - 276 p. O.V. Rybalov T.A. Petrushanko I.Yu. Litovchenk
6. Застосування сучасних методів діагностики у практиці оральної хірургії: навчальний посібник Полтава, 2018. – 122 с. Д.С. Аветіков, М.Г. Скікевич, К.П. Локес, О.М. Бойченко
7. Ендокринологія у стоматологічній практиці: навчальний посібник Полтава, Видавець Говоров С.В., 2021. – 176 с. За ред. А. К. Ніколішин, Л.Є. Бобирьова
8. Endocrinology in dental practice: textbook Poltava, Published by S.V. Novorov, 2021. – 176 p. Edited by A.K. Nikolishin I. Ya. Bobyрева

9. Виробнича лікарська практика з терапевтичної стоматології: навчально-методичний посібник Полтава, 2023. – 147 с. О. Іваницька, К. Локес, Д. Аветіков, І. Іваницьк
10. Терапевтична стоматологія: Підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / За ред. Анатолія Ніколішина. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – С. 78-85
11. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник [Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін.] – Тернопіль: 2017.- 120 с
12. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М.Батіг, В.І.Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
13. Внутрішня медицина: підручник Вінниця: Нова книга, 2019. – 328 с. К.О.Бобкович, Є.І. Дзись, В.М.Жебель, Т.О.Петрушанко та ін. / за ред. проф. М.С. Расіна Іваницький І.О.
14. Левків, М. О. (2016). Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. *Медична освіта*, (3), 71-74.
15. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник Вінниця: Нова книга, 2019. – 208 с. К.О.Бобкович, Є.І. Дзись, В.М.Жебель, Т.О.Петрушанко та ін. / за ред. проф. М.С. Расіна Галузевий медико-економічний стандарт надання стоматологічної допомоги на I, II та III рівнях: Амбулаторна допомога / [К.М. Косенко, Ю.М. Бахуринський, В.Я. Скиба та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2000. – 384 с.
16. Спеціальна гістологія та ембріологія внутрішніх органів : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / за редакцією акад., проф. Е. Ф. Барінова, члена-кореспондента НАМН України, проф. Ю. Б. Чайковського. – Київ : ВСВ «Медицина», 2013. – Біохімія органів ротової порожнини / [Л.М. Тарасенко, Р.Я. Юхновець, В.К. Григоренко та ін.]. – Полтава, 1994. – 89 с.
17. Ковальов Є.В. Обстеження хворого та діагностика одонтопатології в клініці терапевтичної стоматології: навчально-методичний посібник / Є.В. Ковальов, І.Я. Марченко, М.А. Шундрік. – Полтава, 2005. – 124 с.
18. Ковальов Є.В. Періодонтит: навчальний посібник / Є.В. Ковальов, М.А. Шундрік, І.Я. Марченко. – Полтава, 2004. – 161 с.
19. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
20. Крок-2. Тести з терапевтичної стоматології. Збірник завдань для підготовки до тестового екзамену з терапевтичної стоматології. Тести по терапевтической стоматологии. Сборник заданий для подготовки к тестовому экзамену по терапевтической стоматологии./ За ред. Проф.. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ «Медицина», 2011. – 286 с.
21. Кухта С.Й. Терапевтична стоматологія: Тлумачний словник / С.Й. Кухта. – Львів: Світ, 1995. – 235 с.
22. Наказ МОЗ України “Про затвердження нормативів надання медичної допомоги та показників якості медичної допомоги” за №507 від 28.12.2002 р.
23. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: навч. посіб./ І.М.Скрипник, П.М.Скрипников, Л.Я.Богашова, О.Ф.Гопко. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 224 с.
24. Петрушанко Т.О. Вірусні інфекції, прояви в щелепно-лицевій ділянці, фармакотерапія та профілактика: навчальний посібник / Т.О. Петрушанко, С.Ю. Чечотіна, Т.Д. Бублій. – Полтава, 2013. - 170 с.
25. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
26. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне

- виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2007. – 236 с.
27. Фармакотерапія в стоматології: навчальний посібник / В.І. Герелюк, Н.В. Нейко, Т.Д. Павлюк, В.В. Материнський. - Івано-Франківськ, 2001.–58 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний ресурс - <https://nmuofficial.com/files/kaf88/books/danilevsky-terstomtom2.pdf>
2. Електронний ресурс - https://books.google.com.ua/books/about/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0BF%D0%B5%D0%B2%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%BE.html?id=XtWuCQAAQBAJ&redir_esc=y
3. Електронний ресурс - <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/13185/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.pdf>
4. Електронний ресурс - <https://studfile.net/preview/5752050/>
5. Електронний ресурс - https://www.google.com.ua/books/edition/Невідкладні_стани_на/VXgTEAAAQBAJ?hl=uk&gbpv=1
6. Електронний ресурс - <https://www.scribd.com/document/484812937/Данилевський-Захворювання-СОПР-pdf>

Додаток 2

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)